

OBNOVA ZNAMENÁ ZATOČIT S NĚČÍM, CO TĚ ODVÁDÍ OD VYTYČENÉHO CÍLE

První čtení: Židům 6:9-12

Dnešním slovem navážu na Nehemjáše a jeho obnovu Jeruzaléma. Pro ty, kdo jste neslyšeli předchozí slova, která na sebe navazovala, udělám stručné shrnutí toho, co jsme se z příběhu Nehemjáše dozvěděli:

- *Nehemjáš se přihlásil k chybám a selhání svých předků, nijak se nevyčleňoval.*

Nehemjáš nás učil pokoře. Povzbuzuje nás, abychom si připustili, že sám budu dělat chyby stejně, jako je dělal můj otec a jeho generace. Ale přesto se mohu pokusit některé chyby neopakovat a některé věci napravovat. Jestliže poznám a uznám své nedostatky a selhání, přiznám, kde si nejsem jistý sám sebou, **dá se s tím vždycky něco dělat.** Když si naopak připadám dost silný, dostatečně dobrý a sebejistý, možná dokonce ve svém jednání dokonalý (nebo téměř dokonalý), **pak s tím ani Bůh nemůže udělat skoro téměř nic.**

- *Nehemjáš projevil svou **touhu po obnově.***
- ***Zvážil možnosti,** které k obnově měl.*
- ***A připravil si plán,** jak dosáhnout svého cíle.*

Nehemjáš nás učil odvaze a plánování. Povzbuzuje nás, abychom se nebáli vyjádřit své touhy, odhadli své možnosti a nebáli se použít svých schopností a určitě přemýšleli nad tím, co a jakým způsobem můžeme změnit.

- ***Do obnovy zapojil druhé na tom místě, kde chránili svůj vlastní zájem – hradby města obnovovali jednotlivé rodiny u svých domovů, řemeslníci a prodejci u svých krámků, kněží u svých domovů či poblíž chrámu.***

Nehemjáš nás učil moudré a efektivní spolupráci. Povzbuzuje nás, abychom do obnovy zapojovali druhé na místech, kde je to nejvíc zajímavá – tedy v jejich vlastních rodinách a domovech. Ví, že město neobnoví jen on sám, nýbrž že záleží na každém jednotlivci, který je ochoten se zapojit.

- ***Při obnově města usiloval i o obnovu vztahů mezi lidmi – nebál se změnit dosavadní zvyklosti.***

Nehemjáš nás učil citlivosti a spravedlnosti vůči druhým. Povzbuzuje nás, abychom se nebáli změnit zvyklosti, které poškozují druhé. Napravuje sociální nespravedlnosti, povzbuzuje k velkorysosti vůči chudým a potřebným.

- *Byl připraven a počítal s pomluvami a tlaky ze strany svých nepřátel.*

Nehemjáš nás učil prozíravosti. Povzbuzuje nás, abychom počítali s odporem, pokud se rozhodneme pro dobré věci. Abychom se nebáli pomluv, intrik a tlaků ze strany těch, kdo našemu dílu obnovy nepřejí.

Nehemjášovi se obnova hradeb – tedy toho, co bylo pro ochranu obyvatel Jeruzaléma to nejkritičtější – podařila za 52 dní.

A to je náš aktuální úkol – při slovu Pavlíny Kopečkové se někteří z nás zavázali k modlitbám za někoho druhého.

- *Jak se Vám to daří? Nezapomínáte?*

Když si Nehemjášův příběh pročtete dál, dovíte se o obnově veřejného předčítání Mojžíšova zákona, či o obnově slavení Slavnosti stánků.

Dnes se společně podíváme na to, **jak se vypořádat s tím, co nás nějakým způsobem může srážet v úsilí o obnovu zpět.**

Slovo vychází z textu 13. kapitoly knihy Nehemjáše, verše 1-3 a 24-27

V onen den bylo lidu předčítáno z Knihy Mojžíšovy a našlo se v ní napsáno, že Amónec ani Moábec nesmí nikdy vstoupit do Božího shromáždění. Nevyšli totiž synům Izraele vstříc s chlebem a vodou, ale najali proti nim Bileáma, aby jim zlořečil; náš Bůh však obrátil zlořečení v požehnání. Když uslyšeli ten zákon, rozhodli se vyloučit z Izraele všechny přimíšence.

(...)

V oněch dnech jsem také viděl, že si židé brali ašdódské, amónské a moábské ženy. Jejich děti pak mluvily zpoloviny ašdódsky, ale nedovedly mluvit židovsky. Hovořily jazykem toho či onoho lidu. Měl jsem s nimi o to spor a zlořečil jsem jim, některé muže jsem bil a rval za vousy a zapřisáhl jsem je při Bohu: „Nedávejte své dcery jejich synům a neberte jejich dcery svým synům a sobě! Což se právě tím neprohřešil izraelský král Šalomoun? Mezi mnohými národy nebylo krále jemu podobného. Byl milován Bohem, který jej určil za krále nad celým Izraelem. A přece i jeho svedly ženy cizinky ke hříchu. Máme snad mlčet, když vás slyšíme, že pácháte všechno to veliké zlo, že se zpronevřujete našemu Bohu a berete si ženy cizinky?“

Co je nutné hned na začátek zmínit – **starozákonní Boží lid, lid vyvolený Bohem, byl postaven na národnostním principu.** Izraelci se jednoduše neměli mísit s okolními národy – a to zejména kvůli náboženské čistotě. Přesto existují výjimky těch, kteří se přiklonili k Mojžíšovu zákonu. Dokonce v rodokmenu Ježíše jsou výslovně zmíněny ženy, původem cizinky, Tamar, Rachab a Rút.

Opatření o vyloučení míšenců a zákaz smíšených sňatků s cizími národy bylo jednak **reakcí na připomenutá Mojžíšova nařízení** a také na **zjevnou situaci, která ohrožovala soudržnost (jednotu) Božího lidu.**

Nám dnes takové nařízení připadá jako hodně ujeté nařízení – **míšence vyžeňte, své dcery nevdávejte a syny nežeňte za ty z jiných národů a jiného vyznání!**

Nevím, jak byste reagovali na to, kdybych se jako jurodivý vrátil do shromáždění, začal vyhánět ty, kdo nejsou Češi, nebo začal tahat muže za vousy a vyčítal jim, že si vzali tu nebo onu ženu za manželku. Asi byste si mysleli, že mi přeskočilo.

Nicméně nám nedochází, že ještě pět generací nazpět asi tak před 150 roky – **bylo nemožné vzít si za manžela či manželku někoho z exotických zemí,** a možná tak tři-čtyři generace nazpět – asi před 100-120 roky – **nebyly běžné dokonce ani smíšené sňatky mezi katolíky a evangelíky.**

Nehemjáš se vrátil do Jeruzaléma v době, kdy takové míšení bylo zcela běžnou praxí – vždyť s tím kdysi začal sám moudrý král Šalomoun, kterého nakonec jeho exotické a cizokrajné manželky nakonec svedly k odklonu od Božích nařízení. A tehdy jako dnes platí: **„Když mohou vznešení, může prostý lid taky!“**

Nehemjáš najednou musí měnit něco, na co jsou lidé už nějakou dobu zvyklí a nepřijde jim na takovém jednání nic divného. Dokonce to bylo určitou normou v jejich prostředí.

Pokud bych to měl vyjádřit dnešními slovy, pak se **Nehemjáš vzepřel tehdejšímu multi-kulti zvyklostem svého národa.** Viděl v těchto zvycích bezprostřední ohrožení příští generace (děti ani neuměli jazyk svého národa!) a ohrožení národnostní a náboženské obnovy svého lidu.

Sám si uvědomuji, že normy naší společnosti, našeho kulturně-civilizačního okruhu se za posledních 30 let radikálně proměnily. My to ještě registrujeme, ale dochází nám, že naše děti v tom vyrůstají od malička a některé podivné věci jsou pro ně dnes „normální“?

Pravda je, že jsme dnes v částečně odlišné situaci, než byl Nehemjáš. Víme, že **Ježíš, obnovitel našich životů, přišel mimo jiné i proto, aby zcela odstranil to, co nás s druhými lidmi rozděluje** – společenské postavení či naši příslušnost k rozdílným etnikům. S Ježíšem přichází rovnost lidské důstojnosti mezi lidmi.

V listu Efezským 2:13-16 se píše:

Ale v Kristu Ježíši jste se nyní vy, kdysi vzdálení, stali blízkými pro Kristovu prolitou krev. V něm je náš mír, on dvojitě spojil v jedno, když zbořil zeď, která rozděluje a působí svár. Svou obětí odstranil zákon ustanovení a předpisů, aby z těch dvou, z žida i pohana, stvořil jednoho nového člověka, a tak nastolil mír. Oba dva usmířil s Bohem v jednom těle, na kříži usmrtil jejich nepřátelství.

- ***Jak se tedy můžeme vyrovnat s texty, které máme před sebou? Jak jim můžeme porozumět? Je možné si z obou něco pro sebe vzít? Co si můžeme vzít z Nehemjáše? (Co si myslíte vy?)***

Můžeme vyjít z toho, že Ježíš je Tím, v kom se smazávají rozdíly v postavení před Bohem a že ani společenské postavení či příslušnost k etniku nehrají podstatnější roli. Ježíš je tím, kdo nás může spojit jako jednotlivce i jako partnery. Na druhou stranu nelze popírat rozdíly pro ty, kdo Ježíše jako svého osobního obnovitele nepřijali. **Jeho přijetí jako Obnovitele, Zachránce a Pána spojuje, jeho odmítnutí rozděluje.**

Možná tedy text můžeme vztáhnout na sebe tak, že je dobré se ptát: ***S kým my sami, případně generace našich dětí, chce svázat svůj život? Bude to k prospěchu? Bude nás (nebo je) partner ve víře podporovat, půjde stejnou cestou, nebo spíše bude odrazovat a zraňovat?***

(Ano, uznávám, že to nemají dneska děvčata v církvi ve věku na vdávání lehké. Kluci jsou tak trochu „na útěku“. To je ale na úplně jiné povídání...)

Textu rozumím ještě jedním, obrazným způsobem. Pokud usiluješ o obnovu vztahu s Bohem, pokud usiluješ o obnovu vztahu s druhými lidmi, pak vyžeň to, co ti v opravdové obnově brání. **Pozor, rozhodně nenavádím k vyhánění lidí, natož životních partnerů!**

- ***Co pro tebe může být oním míšencem?***

Něco nesprávného, co je do tvého života „přimícháno“.

Tím míšencem pro nás mohou obrazně být různé **nevyřešené problémy, závislosti, selhání, nesplněné sliby, dluhy, pomluvy...** Ty je potřeba ze svého života vyhnat, protože nelze míchat svaté s nesvatým.

- *Co pro tebe může být tím nevhodným partnerem?*

Tím nevhodným partnerem pak pro nás obrazně může být **to, co je sice dobré, ale brání mi to v tom, abych mohl přijmout to nejlepší.** Tedy zapojovat se do života polovičatě, nevyužívat své schopnosti, promrhat svůj potenciál, nedůvěřovat Bohu v jeho zaslíbeních...

Jak jsme u Nehemjáše v minulosti už několikrát zjistili, je mužem modlitby. Jeho příběh je protkán krátkými zvoláními k Bohu. A to je vlastně i závěr mého dnešního slova. **Staňme se těmi, kdo se nebojí o svých potížích promlouvat s Bohem!**

Mám tady dva druhy samolepících papírků. **Zelený je jako míšenec** – tedy selhání a dluhy, **růžový je jako partner cizák** – to zdánlivě dobré, co mě však zabraňuje dojít k tomu nejlepšímu.

Kdo chcete, vezměte si papírek, který potřebujete, napište tam to, co Vás trápí a přilepte si ho třeba doma na ledničku nebo na noční stolek a dejte té věci, svému problému, sedm dní modliteb a přemýšlejte o tom, co by se dalo dělat jinak či lépe.

Už to, že věci popíšete, je poloviční vítězství. To, že se za věci budete modlit, vás posune do cílové rovinky. Pokud se Vám podaří se špatnými věcmi či motivy definitivně se rozejít, pak je Vaše vítězství v této věci dovršené. A můžete se posunout k dalšímu bodu. Neřešte všechno najednou, ale jděte postupně krok za krokem.

Ámen.

Petr Plaňanský (KS Nymburk 6. 1. 2019)